

"KELEIVIS"

DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Leidžia

J. G. GEGUZIS & CO.

Prenumerata metams:

Amerikoje 1.50
Kanadoj ir užrubežiuose \$2.00

Prenumerata pusei metų:

Kanadoj ir užrubežiuose 1.25
Amerikoje 90c.
Apgarsinimų kainos klauskit laišku.

Kreipiantis su kokiais nors reikalais, taip adresuokite:

"KELEIVIS"

28 Broadway, S. BOSTON, MASS.

KELEIVIS

"KELEIVIS"

LITHUANIAN WEEKLY

Published by

J. G. GEGUZIS & CO.

Every Thursday in Boston, Mass.

Represents over 4,000 Lithuanians in the City of Boston, 50,000 in New England and about 400,000 in the United States.

The Best Advertising Medium.

Advertising rates on application.

All communications should be addressed to:

"KELEIVIS"

28 Broadway, S. BOSTON, MASS.

No. 38

Telephone: So. Boston, 935-W.

SO. BOSTON, MASS., 16 Rugsejo (September), 1914 m.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the act of March 3, 1879.

Telephone:

So. Boston 935-W.

Metas X.

Talkininkai varo vokiečius laukan iš Francuzijos; kova verda per 250 mylių. Gaunamos neaiškos žinios, kad talkininkai sumušė vokiečius ir paėmė 25,000 kareivių.

PARYŽIAUS APGULIMO PAVOJUS JAU PRAŠALINTAS; FRANCUZAI SU SAVO TALKININKAIS ANGLAIS NUVARĖ VOKIEČIUS NUO PARYŽIAUS JAU 85 MYLIAS IR VIS DAR VARO TOLIAUS; MUŠIS EINA PER 250 MYLIŲ; IŠ VOKIEČIŲ ATIMTA DAUG KANUOLIŲ IR ARKLIŲ — CARO KARIUMENĖ GALICIJOJ VĖL SUMUŠĖ AUSTRUS — LENKIJOJ REVOLIUCIJA — BELGAI EINA ATSIMTI BRUSELĮ ATGAL.

Iš kares lauko.

ABELNAS KARĖS STOVIS.

Šiuomi tarpu didžiausia kova verda Francuzijoje. Vokiečiai, kurie ligšiol ėjo per Francuziją kaip nesulaikoma jūros banga, prie Paryžiaus sutiko tokią atspirtį, kad turėjo netik sustot, bet tapo atmušti atgal ir nuo pereinatos savaitės pradžios kasdieną varomi nuo Paryžiaus vis tolyn. Paryžiaus apgulimo pavojus jau prašalintas. Kuomet šita žinia yra rašoma, vokiečių armija yra nuvaryta nuo Paryžiaus jau 80 mylių. Vietomis jie turi bėgti didžiausioje betvarkėje — taip juos spaudžia francuzai su anglais. Vienoj vietoj praėjusio savaitės anglai paėmė 15 vokiečių kanuolių ir sumušė 5,000 jų kareivių. Mušio linija turi apie 250 mylių ilgio ir ant visos linijos verda kova.

Kita didelė kova eina Prusose, bet apie tikrąjį dalykų stovį tenai negalima patirti, nes Petrogrado telegramos sako, kad rusai ima viršū, o Berlio telegramos tvirtina, jog vokiečiams gerai sekasi: vokiečių generolas von Hinderberg po smarkaus mušio paliausavo Karaliaučiu nuo rusų apgulimo, paėmė 20,000 rusų nelaisvėn, išvijo iš Prusų visą rusų armiją ir perėjęs rubežų dabar ima Lenkiją ir Lietuvą. Tuo tarpu telegramos iš Petrogrado (Peterburgo) sako, kad vokiečių tvirtovė Karaliaučiuje apgulta ir jau trečia savaitė kaip rusai nuolat ją bombarduoja. Po Mlava rusai laimėjo didelį mušį ir paėmė 50,000 vokiečių nelaisvėn. Caro kazakai esą jau tik 180 varstų nuo Berlio. Visi vokiečių ir austrų bandymai sulaukyti rusų pirmynėigą nuėję niekais. Kiekvieną sykį jie buvo taip sumušti, kad dabar jų kareiviai esą visai sudemoralizuoti. Per visus tuos mušius rusai turi jau suėmę apie 280,000 austrų ir vokiečių. Kad austrai likos sumušti, tai patvirtina ir Berlinas, ir prie to prisipažįsta pati Austrija.

Dabar rusų spēkos esą padalintos į tris dalis: viena dalis traukianti per Prusų link Berlio, kita eina per Galiciją ant Vienos (Austrijos sostinės), o trečia susivienijus su didžiaja Serbijos armija eina ant Budapešto (Vengrijos sostinės). Lenkijoje ir Ukrainoje kilus revoliucija.

VOKIEČIŲ NUOSTOLIAI YRA BAISŪS.

Pereitą savaitę Berline buvo paskelbtas jau 20-tas oficialis surašas sužeistųjų ir užmuštųjų. Šitam suraše paduota 1,000 vardų sužeistųjų ir 187 užmuštųjų, kas su ankščiau paskelbtais vardais išviso sudaro 2,273 vokiečių užmuštųjų, 10,714 sužeistųjų ir 3,249 prapuolusių. Tiek paduoda valdžia. Bet kiekvienas gali suprast, jog tai neteisybė. Juk po vienu tik Liege'u vokiečių krito apie 10,000.

Londono "Posto" reporteris matė vieno sužeisto vokiečių generolo laišką, kuriame jis rašo:

"Karė neina taip lengvai, kaip mes tikėjomės. Talkininkų armijos pasipriešinimas yra nepaprastai stiprus ir mes jau pradėdam bijotis, kad galų-gale neišeitų mums blogai.

"Vokiečių nuostoliai yra baisūs, taip baisūs, kad kaiseris uždraudė juos ir skelbti. Nors dabar da sunku apskaityt, kiek vokiečių krito, bet manau, kad jų krito jau tarp 350,000 ir 400,000."

LAVONUS LAIDOJA ANT VIETOS.

Lavonai šitoj karėj laidojami ten pat, kur jie krinta. Priešus ir draugus — visus suverčia į ilgus griovius ir sykiu visus užpila. Svarbus popieriai ir dokumentai atimami ir po karė bus grąžinami giminėms. Kiekvienas kareivis šitoj karėj turi prisitū prie drapanų medalių, ant kurio yra užmuštojo vardas ir pavardė. Laidojant lavonus tuos medaliukus atima ir tokiu būdu paskui sužino, kas yra užmuštas.

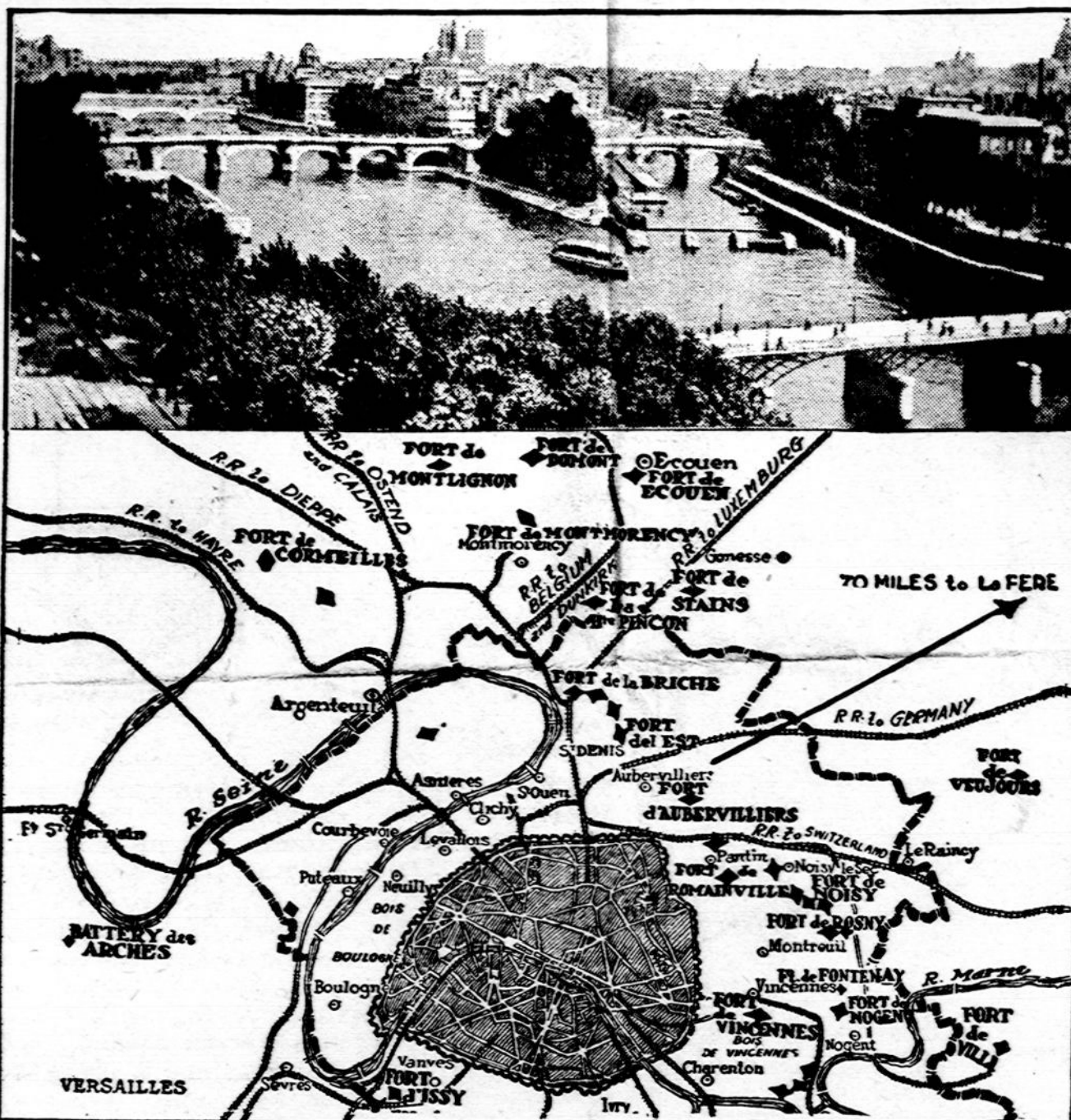
Paimtus nelaisvėn kareivius verčiamą dirbt sunkiausius darbus.

250,000 RUSŲ FRANCUZIJOS.

Kaip Romos "Tribuna" rašo, šiandien Francuzijoje yra 250,000 rusų kareivių. Caras nusiuntė šitą armiją francuzams į pagalbą. Bet, 80,000 rusų kareivių esą da ir Belgijoje. Iš Paryžiaus pranešama, jog Belgija sutiko pavesti visus šio rudens savo naujokus rusų armijai.

PAĖMĖ 25,000 VOKIEČIŲ.

Iš Paryžiaus telegrafuojama, kad francuzai atsėmė iš vokiečių Mobežo tvirtovę ir prie to da paėmė 25 tūkstančius vokiečių nelaisvėn. Tą tvirtovę vokiečiai buvo užėmę pereitą savaitę.

PARIS and VICINITY showing FORTIFICATIONS. FORTS and BATTERIES, VILLAGES and the BOUNDARY of DEPARTMENT of the SEINE and the WALLS of the CITY of PARIS. RAILWAYS. Viršutinė paveikslas dalis parodo dalį Paryžiaus miesto ir tekančią per jį Seiną upę. Ant salos galima matyti garsiąją Notre Dame katedrą, kurios turtai apskaičiuojami milijonais. Apatinė paveikslas dalis parodo sumažintą Paryžių ir jo apylinkes su fortais ir geležinkeliais. Pirm 10 dienų vokiečiai buvo tik 20 varstų nuo Paryžiaus, bet dabar suvienytos francuzų, anglų, belgų ir rusų armijos nuvarė juos jau 85 myles nuo Paryžiaus.

NOREJO UŽMUŠT KAIZERI.

Kaizeris su savo didžiulais atvyko į Luksemburgą ir apsisistoj vokiškoj ambasadoj. Apie tai darsižinoj francuzai ir ėmė mētyt bombas. Keturių bombų nukritę sprogo netoli namų kuriuose buvo kaizeris, vienos, didelių nuostolių nepadarė. Dabar ant to namo stogo įtaisytos stipros elektros šviesos nušviečiančios dangaus erdves ir jei pasirodytų naktį koks orlaivis tuojaus būtų sušaudytas.

RUSAI PAĖMĖ 82,000 AUSTRŲ.

Dabar išsiaiškino, jog pirmutiniame didžiajame mušy Galicijoje, kuris traukėsi 10 dienų, rusai paėmė 82,000 Austrijos kareivių nelaisvėn. Dabar rusai yra pasiryžę eit ant Przemyslio, kad atėmus iš austrų paskutinę didelę tvirtovę Galicijoje. Przemyslis guli už 51 mylios ir vakarus nuo Lvovo, turi 42 fortų ir 40,000 kareivių.

Rusų armijos vadovu Galicijoje yra generolas Ruszky (taip jo pavardė paduoda anglų laikraščiai).

RUSAI PAĖMĖ DA DU FORTU.

Praėjusioj savaitėj rusai paėmė da du fortus Galicijoje, butent: Nikolajevą ir Mikolajovą. Nikolajevas karės žvilgsniu turis neapikainuojamą vertę. Si tvirtovė esanti viena iš naujausių Austrijos drutviečių, apripinta geriausios rūšies apsigimimo ir užpuolimo ginklų. Iš viršaus ji yra apsaugota plieno kopulomis ir pridengta žemės įtaisomis; kanuolės čia geriausios sistemos ir didžiausio kolibro.

Nikolajevą tvirtovę saugoja perėjimą per Dniestro upę ir jos paėmimas atidaro rusams kelią platesniam veikimui. Nikolajevą rusai paėmė 40 sunkiuju kanuolių ir krautuves su valgomais daiktai čieliams metams. Dabar rusai sustatė sunkiasias savo kanuoles ant Karpatų kalnų ir grąsina visai apylinkėi.

REIKALAUJA 150 MILIJONŲ DOLERIŲ.

Vokiečiai pasirodo esą tikrais plėšikais: paėmę kokį miestą tuojaus reikalauja iš gyventojų didelių duklių. Ligi šiol jie pareikalavo jau 150 milijonų dolerių.

KARALIUS SUPARALIŽIUTAS IR MIRĖS.

Paryžiaus dienraštis "Excelsior" gavo žinią, kad Austrijos karalius likos suparaližuotas ir jo gyvastis esanti pavojuje.

Londonė gauta žinia sako, kad Austrijos karalius mirė jau dvi savaites atgal, bet Austrijoj tas labai slepiama.

Vokietija ir Ausrija laikys vienybės iki galui.

Austrijai nepasisekus sulaukyt rusų armiją ir praradus visą pietinę Galiciją ir Bukoviną, taipgi nesisekant kariauti su Serbija, kurios armija įsiveržusi Austrijon ima vieną miestą po kitam, bei vidurinės suirutės, sukelė kalbas, buk Austrija ketinanti taikintis su Rusija ir Serbija, Vokietijai-gi paliksianti vieną kariauti. Dabar, Austrijos ambasadorius Washingtonė, Dr. Dumba pranešė, kad Austrija ir Vokietija padarė sutartį dar prieš karę, sulyg kurios jos taikinsis tik tada, kada abi ant to sutiks. Panašią sutartį yra padarę Francuzija, Rusija ir Anglija.

AUSTRIJA PASIDUOSIANTI.

Karės dalykų žinovai yra tos nuomonės, kad paskutinėmis dienomis Rusijos, Anglijos ir Francuzijos laimėjimo šansai žymiai pagerėjo ir todėl Austrija turėsianti taikyties, palikdama Vokietiją vieną.

Daugiausia svarbos dedama ant to, kad Rusija, Anglija ir Francuzija nutarė skyrium su priešais nesitaikyt, bet laikytis visoms iš vieno iki galo. Kitas svarbus veiksnys — tai auganti frankofilė agitacija Rumunijoje. Rumunijos žmonės labai užjaučia francuzams ir gatavi eit jiems pagalbon.

GRAIKIJA, BULGARIJA IR RUMINIA PRIEŠ TURKIJA.

Iš Bucharesto pranešama, jog Rusijos, Francijos ir Anglijos ambasadorių pastangomis Graikija, Bulgarija ir Ruminija padarė tarp savės sutartį, jog jei Turkija įsimaistytų į karę užtardama Vokietiją, tad tos trys valstijos užpuls ant Turkijos. Anglijos laivynas yra vos 40 mylių nuo Dardaneliaus, pasislėpęs už graikiškų salų.

Vokiečiai nustoja savo kolonijų.

Neseniai rytinėj Afrikoj anglai užėmė vokiečių koloniją Togo. Dabar pranešama, kad Australijos anglai užėmė vokiečių salas Marianna, Naująją Gviniją, Bismarką ir Archipelagą.

Iš pietinės Afrikos pranešama, kad anglų kolonistai iš Nigerijos užpuolė ant vokiškos kolonijos Kamerun, o iš buvusio burų krašto, rengiamasi užpult ir ant likusių pietvakarinę Afrikos vokiškųjų kolonijų.

Tokiu būdu Vokietija greit neteks savo sunkiai įgytų Afrikos ir Didžiojo Vandenyno salų.

Laivai skandinami vienas paskui kitą.

Per šią savaitę daugybė komercijinių laivų liko paskandinti ir užgriebta, tai vienos, tai kitos kariaujančios pusės. Milžiniškas Hamburgo-Amerikos linijos laivas "Bathania" sumintas anglų ir atvežtas Jamaikon. Rusų laivas "Uleaborg" nuskaudintas keliaujant į Švediją. Austrijos torpėdinis laivas Adriatikos juroj; anglų didelis pasažierinis laivas "Oceanic" sudraskytas kelionėj į Archangelšką; anglų-gi šarvuotlaivis "Pathfinder" užvažiavo Vokietijai juroj ant minos ir taipgi liko sudraskytas.

RUSIJA MILITARIZMO PRIEŠAS.

Kunigaikštis Imeretinski, kurs vieši dabar Londone, pasikalbėjime su vietiniais žurnalistais pasakęs jog Rusija niekada nenorėjo karės su Vokietija, nes atjautė kiek toki karė apsiėitų, bet ją privertė stot kovon didelis kaiserio arogantiškumas ir militarizmas, kurį dabar Rusija su Anglija ir Francija nori sutrupinti, nes kitaip militarizmas visai sunaikintų Europos ekonomikąj gerbuvį, ir valstijos but privestos prie bankrutų. Kaslink Vokietijos padalinimo, jis sako, buk Rusija to netrokšta, tik norintį priverst Vokietiją nusiginkluoti ir paimt keletą strategiskų vietų. Užklaustas apie Lenkiją, kunigaikštis išreiškė viltį, jog po karė Lenkija bus suvienyta, ir jog prižadėta autonomija buvo jau senai sugalvota lenkams duoti, dabartinis kritiškas momentas tik prisukubines autonomijos apskelbimą.

RUSAI VĖL SUMUŠĖ AUSTRUS.

Pereitam "Keleivio" numerio buvo jau rašyta, kad rusai po septynių dienų mušio baisiai sumušė Galicijoje Austrijos kariumėnė. Bet po tam austrai gavo iš Vokietijos didelę pagalbą ir sutaisė 1,000,000 kareivių armiją pereitą savaitę vėl užpuolė ant rusų. Mušis traukėsi 3 dienas ir austrai su vokiečiais vėl tapo Galicijoje sumušti — sumušti da labiau, negu pirmą kartą. Austrų ir vokiečių nuostoliai siekia 130,000 vyrų, iš jų 90,000 rusai paėmė nelaisvėn. Beto rusai atkrito kairiaj austrų sparną ir atėmė Tamašovą, Opolję ir Turbinę. Taip sako telegramos iš Petrogrado (Peterburgo).

Karės grobio paroda.

Rusijos valdžia įtaisė Maskvoje parodą, kur rodoma atimtos iš austrų kanuolės, vėliavos, kulkasvaidžiai ir kitokios karės prietaisai. Visas grobis išstatytas ant tam tyčia pastatytos platformės ir rodomas žmonėms.

Francuzai užėmė Muelhauseną.

Francuzai prasidėjus karėi, jau trečią syk užėmė didelį vokiečių miestą Muelhauseną. Netik Francuzai įžengė vokiečiai yra skaudžiai mušami, bet matyt, kad francuzai greit įsiveržė Vokietijon pradės užimti jų miestus.

